

NOTAT

Til: Regionsrådet

Dato: 30. januar 2025

Faktuelle bemærkninger til medlemsforslag vedr. ventetider til psykologhjælp

Bemærkninger vedr. medlemsforslag om at nedsætte arbejdsgruppe til at nedbringe ventetider til psykologbehandling

Region Hovedstadens administration er enig i behovet for at sætte fokus på, hvordan borgere med lettere symptomer på mental mistrivsel og psykisk sygdom får let adgang til hjælp og behandling, når der er brug for det.

Administrationen kan oplyse, at der er gjort en række tiltag både i regionen og på nationalt niveau, som har betydet, at kapaciteten er udvidet over de senere år. Ventetiden opgøres ikke til fulde på en sammenlignelig måde, men hvis man ser på ventetid, som er opgjort rettidigt, så er nyeste ventetid opgjort til ca. 11,3 uger for almen psykologordningen og ca. 20,5 uger for den vederlagsfri ordning for unge 18-24 år. Foreløbige prognoser peger på, at der fortsat ses en vækst i antallet af borgere, der modtager psykologbehandling i psykologpraksis i 2025. Udviklingen vurderes således at gå den rette vej.

Administrationen finder umiddelbart, at det er vanskeligt at pege på yderligere tiltag for øget kapacitet i psykologordningen, idet der ikke er hjemmel i den nuværende lovgivning til fx at etablere regionsklinikker eller ansætte psykologer til at varetage behandling under overenskomsten om psykologhjælp.

Administrationen samt samarbejdsudvalget for psykologhjælp følger udviklingen i ventetider og vil løfte sagen politisk, såfremt den positive udvikling ikke fortsætter. Det vil oplagt kunne ske i Udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Administrationens vurdering skal også ses i lyset af, at administrationen er bekendt med, at Indenrigs- og sundhedsministeriet arbejder på en ny model for psykologområdet, som forventeligt skal træde i kraft den 1. juli 2026. Derudover er praksisområdet en del af sundhedsreformen. Psykologområdet vil således indgå i arbejdet med at udvikle og implementere reformens intentioner. Det bemærkes dog, at der endnu ikke er en tidsplan for dette arbejde.

Administrationen finder derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at afvente det nationale arbejde på området samt reformarbejdet, inden der nedsættes en arbejdsgruppe. Det kan dog være relevant at drøfte en uddybende status for indsatser på området i udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Administrationen gør opmærksom på, at Regionsrådet med budget 2024 – 2027 afsatte midler ca. 1,7 mio. kr. årligt til at tilkøbe ekstra forløb hos Center for Digital Psykiatri. Disse budgetmidler kommer ikke i anvendelse, da meraktivitet bliver finansieret via en bevilling til Center for Digital Psykiatri på finansloven. Administrationen vil forelægge udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen en sag i marts 2025, hvor der redegøres for midlerne samt drøftes, hvordan disse overskydende midler kan anvendes.

Faktuelle oplysninger vedr. Region Hovedstadens indsatser for at reducere ventetiderne til psykologbehandling

Udvidelse af kapaciteten på psykologområdet med 30 kapaciteter

Regionsrådet besluttede i marts 2021 at udvide kapaciteten på psykologområdet med 30 kapaciteter – fra 256 kapaciteter til 286 kapaciteter – med henblik på at reducere ventetid og styrke serviceniveau og dermed sikre bedre tilgængelighed til psykologbehandling.

De 17 kapaciteter blev finansieret via finansloven for 2021. Den omfattede en bevilling til regionerne til at permanentgøre og udvide den eksisterende forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling for unge mellem 18-21 år, der lider af let til moderat depression eller angst således, at ordningen fremover omfatter personer i aldersgruppen 18-24 år.

De 13 kapaciteter blev finansieret af budgettet på psykologområdet, idet der gennem årene fra 2017 til 2020 var et mindreforbrug på området.

De i alt 30 kapaciteter blev opslået til besættelse den 1. september 2021. Disse kapaciteter er besat. Det bemærkes, at en udvidelse af antallet af kapaciteter i Region Hovedstaden kan have en negativ effekt på muligheden for at rekruttere psykologer til ledige ydernumre i Region Sjælland.

Lokalaftale i 2021 vedrørende psykologbehandling (§ 55 aftale)

I 2021 afsatte Regionsrådet en éngangsbevilling på 2 mio. kr. til området. Denne bevilling blev udmøntet i en § 55 aftale med henblik på at øge kapaciteten med 600 ekstra behandlingsforløb til borgere med let til moderat angst og depression. Denne aftale gav psykologerne mulighed for at tilbyde behandling uden for det overenskomstbestemte omsætningsloft, og der var derfor en forventning om, at aftalen kunne bidrage til at skabe meraktivitet. Kapaciteten på aftalen blev dog ikke udnyttet fuldt ud, og aftalen blev derfor opsagt. De overskydende midler blev anvendt til tilkøb af ekstra forløb i internetpsykiatrien jf. nedenstående.

Tilkøb af ekstra forløb i internetpsykiatrien (virtuel psykologbehandling)

I budget 2023 blev det besluttet at afsætte 716.000 kr. (overskydende midler fra lokalaftale) til tilkøb af yderligere 200 behandlingsforløb i Internetpsykiatrien for 2023, hvor 50 behandlingsforløb var målrettet Bornholm grundet særlige lange ventetider til psykologbehandling.

Internetpsykiatrien er et fællesregionalt behandlingstilbud, hvor borgere over 18 år kan få gratis behandling for let til moderat depression og angst via internettet. Klinikken er udviklet i Region Syddanmark og drives af Center for Digital Psykiatri i Region Syddanmark. Tilbuddet finansieres af regionerne, som hver har fået tildelt en kvote. Region Hovedstaden får hvert år tildelt en kvote på 495 behandlingsforløb, hvilket har vist sig at være utilstrækkeligt i forhold til efterspørgslen. Region har derfor løbende tilkøbt yderligere forløb.

I budget 2024-2027 afsatte Regionsrådet 1.767.000 kr. årligt, i alt 7.068.000 kr. i budgetperioden, til at tilkøbe supplerende forløb hos Center for Digital Psykiatri. I mellemtiden fik Center for Digital Psykiatri med finansloven i 2024 en bevilling på 20 mio. kr. årligt til opskalering af aktiviteten, hvilket betyder, at merforbrug på ordningen finansieres gennem de tildelte finanslovsmidler. Dermed kan de af Regionsrådet afsatte budgetmidler anvendes til andre initiativer. Udvalget for Nærhed og Sammenhæng forelægges i marts 2025 en sag vedr. opfølgning på budgetmidlerne.

Nationale initiativer - Overenskomst om psykologbehandling

I den seneste overenskomst om psykologbehandling, som trådte i kraft den 1. juli 2023, er minimumsomsætningen hævet med henblik på at øge aktiviteten og reducere ventetiden på psykologområdet. Den er nu hævet til at udgøre 177.188 kr. og omhandler alene den almene ordning. Tidligere var minimumsomsætningen 150.000 kr., og den omhandlede både den almene og den vederlagsfri ordning. Dette er med at generere øget aktivitet og øget indtag af klienter.

Ventetid og ventetidsregistrering

Der har siden november 2020 i samarbejdsudvalget vedrørende psykologbehandling været drøftet ventetider og ventetidsregistrering.

Psykologerne er via overenskomsten forpligtet til at opdatere deres ventetid minimum hver anden måned. Det kan konstateres, at registreringen desværre har været utilstrækkelig. Tallene har derfor ikke været retvisende i forhold til at konkludere, hvordan den reelle ventetid er og har udviklet sig.

Det bemærkes vedrørende registrering af ventetider, at der i samarbejdsudvalget er besluttet en proces for opfølgning, som blev godkendt i februar 2024.

I nedenstående tabeller er den gennemsnitlige ventetid opgjort for henholdsvis den almene ordning og vederlagsfri ordning for de unge (18-24 år), data trukket den 25. juli 2023 og 27. januar 2025:

Almen ordning 60 % tilskud	25.07.2023	27.01.2025
Opdateret rettidigt	13 uger	11,3 uger
Alle uanset om registrering er rettidigt opdateret	12 uger	12,7 uger
Ikke rettidigt opdateret	11 uger	15,5 uger

Vederlagsfri ordning 100% tilskud	25.07.2023	27.01.2025
Opdateret rettidigt	22 uger	20,5 uger
Alle uanset om registrering er rettidigt opdateret	21 uger	15,6 uger
Ikke rettidig opdateret	19 uger	21,6 uger

Ventetid ift. tidligere år er ikke sammenlignelig, idet psykologordningen indtil 2022 var opdelt i andre henvisningsårsager, end der gælder nu.

I nedenstående tabel er ventetiden opgjort for henvisningsårsagerne 1-9 og 10-11, data trukket den 1. februar 2022:

Psykolog – rettidig registrering	01.09.2021	01.02.2022
Henvisningsårsag 1-9	13,2 uger	14,0 uger
Henvisningsårsag 10-11	15,5 uger	15,8 uger

Økonomi

Vedrørende udviklingen på psykologområdet siden 2021 kan det konstateres, at antallet af klienter, der er behandlet på psykologoverenskomsten, er steget med 2,5 % fra 2021 til 2022 og med 3,5 % fra 2022 til 2023.

Udgifterne er steget med cirka 10 % pr. år fra 2021 til 2023. Baggrunden for forskellen mellem stigningen i antal patienter og stigningen i udgifterne er primært, at antallet af patienter på den vederlagsfri ordning for de 18 – 24-årige er steget med 2,5 % fra 2021 til 2022 og med knap 3 % fra 2022 til 2023, hvor udgifterne dækkes 100 % af regionen.

Vedrørende 2024 foreligger regnskabsresultatet først primo februar 2025. Det er umiddelbart administrationens vurdering på baggrund af forbruget til og med november 2024, at udviklingen for perioden fra 2021 til 2023 svarer til udviklingen fra 2023 til 2024, dvs. der forventes en stigning i antal klienter.